

ІСТОТНІ УМОВИ ГОСПОДАРСЬКОГО ДОГОВОРУ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

SIGNIFICANT TERMS OF ECONOMIC AGREEMENTS IN CURRENT ECONOMIC CONDITIONS

Гречаник А.В.,
магістр права, юрист
ТОВ «Джей Ел Сі Консалтинг»

У статті розглянуто питання щодо визначення поняття «умови договору» та доцільності проведення класифікації умов договору на істотні, звичайні та випадкові. Виокремлено особливості істотних умов, зазначено підходи до класифікації істотних умов господарського договору. Охарактеризовано коло істотних умов господарського договору: предмет, ціна та строк дії.

Ключові слова: господарський договір, істотні умови, позитивні юридичні наслідки для контрагентів, предмет господарського договору, ціна господарського договору, строк дії господарського договору.

В статье рассмотрены вопросы определения понятия «условия договора» и целесообразности проведения классификации условий договора на существенные, обычные и случайные. Выделены особенности существенных условий, указаны подходы к классификации существенных условий хозяйственного договора. Охарактеризован круг существенных условий: предмет, цена и срок действия.

Ключевые слова: хозяйственный договор, существенные условия, положительные юридические последствия для контрагентов, предмет хозяйственного договора, цена хозяйственного договора, срок действия хозяйственного договора.

The questions on the concept of contract terms and appropriateness in classifying the contract on substantial, regular and random. There is determined the essential features of the conditions mentioned approaches to classification of material terms of business agreement. Describes significant range of conditions, namely: the subject, price and duration.

Key words: business contract, essential conditions for positive legal consequences counterparties, subject economic agreement, price of a business agreement, duration of a business agreement.

Постановка проблеми. Господарський договір є правовим регулятором господарського життя суспільства і держави, невід'ємною частиною економічної системи, що опосередковує зв'язки між суб'єктами господарювання та іншими учасниками господарських відносин. Однією з характерних рис господарського договору є його особливий зміст, спрямований на забезпечення господарських потреб його сторін. Умови, на яких укладається господарський договір, мають важливе значення, адже від них залежить обсяг прав і обов'язків сторін господарського договору, ефективність його виконання. Правова формула «досягнення згоди з усіх істотних умов» є запорукою настання правових наслідків, на які розраховують контрагенти господарського договору, і його чинності, що визначається залежно від наявності таких умов. У зв'язку з цим вивчення та встановлення істотних умов господарського договору набуває особливого значення.

Стан дослідження. Значна частина досліджень загальних положень про істотні умови договору проведена і сформульована у працях вітчизняних та зарубіжних науковців: О.А. Беляневича, І.В. Бервено, Ж.А. Білоус, І.М. Брагінського, В.В. Вітрянського, В.І. Гавзе, І.І. Зазуляка, О.С. Іоффе, В.С. Мілаш, С.А. Подоляк, Є.О. Суханова, М.Х. Хутиза, Г.Ф. Шершеневича та ін.

Метою статті є правова характеристика і висвітлення сутності та значення істотних умов господарського договору. Питання про істотні умови на

сучасному етапі розвитку договірних відносин має велике значення. Така думка підтверджується рівнем наукового дослідження, судовою практикою господарських судів у застосуванні положень Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК України) [1] та Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України) [2].

Виклад основного матеріалу. Умови господарського договору становлять його зміст, а центральною категорією є «істотні умови». Питання щодо особливостей визначення істотних умов та їх правового значення відноситься до спірних у правовій науці. Дискусія з цього приводу ведеться серед учених, починаючи з радянського періоду і дотепер. Договірні умови є способом фіксації вільного волевиявлення через викладення обсягу прав та обов'язків [10, с. 96]. Проаналізувавши висловлені в науковій юридичній літературі думки з приводу поділу умов договору на окремі види, зокрема на істотні, звичайні, типові та випадкові, М.Г. Брагінський і В.В. Вітрянський дійшли висновку, що жодних інших умов, крім істотних, у договорі не може бути. Одні умови стають істотними через обов'язкову для сторін імперативну норму, яка вимагає їх погодження, другі – через те, що сторона скористалась наданою диспозитивною нормою, треті – через власне характер відповідної договірної моделі, а четверта – завдяки визнаній однією зі сторін необхідності включення їх у договір [9, с. 302]. Тобто стає обґрунтованою теза, що всі умови – істотні, типові, звичайні і випадкові – після

укладення господарського договору стають однаково обов'язковими, і сторони повинні додержуватися їх [18, с. 186]. Наявність класифікації умов договору – досить спірне питання. Законом визначене коло умов договору, а не самі умови договору. А норми, особливо імперативні, знаходяться за межами договору. Договір просто відповідає тому правопорядку, який обраний сторонами для врегулювання своїх договірних відносин [9, с. 305].

Ми виходимо з того, що господарський договір – це домовленість двох або більше сторін, які володіють правовим статусом суб'єкта господарювання, заснована на взаємному вільному волевиявленні з метою здійснення, забезпечення господарської діяльності з подальшим настанням позитивних юридичних наслідків для контрагентів. Вміст істотних умов господарського договору відображає правову природу господарського договору, а відсутність будь-якої з них не дає змоги сторонам реально і належно дотриматися досягнутих у процесі укладання господарського договору домовленостей. Істотні умови – це втілення взаємного вільного волевиявлення контрагентів (сторін) майбутнього господарського договору.

У законодавстві зарубіжних країн істотні умови договору не поєднують із констатацією факту укладання договору. Головний принцип міжнародного права полягає в тому, що для укладання договору достатньо згоди сторін, навіть поведінки сторін, яка є свідченням їхніх намірів, та виконання порядку укладання [19, с. 20]. У юридичній літературі істотні умови поділяють на два види: а) об'єктивні – істотні умови, узгодження яких впливає з вимог закону або інших правових актів до певних видів договорів; б) суб'єктивні – умови, за відсутності яких дана особа не бажає укладення договору, про який ідеться [16, с. 148]. І.І. Зазуляк зазначає, що за своєю сутністю істотні умови можна поділити на загальні – такі, що є характерними для всіх договорів (предмет), спеціальні – такі, що є характерними для певного виду (договорів), та специфічні – такі, що є характерними для певного договору. Останні можуть узгоджуватись за заявою хоча б однієї зі сторін, якщо це необхідно для окремого договору, який сторони укладають [15, с. 278]. Ми вважаємо, що така класифікація істотних умов заслуговує на увагу, оскільки цей поділ дає зрозуміти зміст, ознаки та значення істотних умов господарського договору.

Умови, які слугують способом визначення засобів правового захисту, що надаються в разі порушення, мають принципове значення для договору. Судовою практикою Англії та США вироблена класифікація умов залежно від словесного викладу: істотні (conditions) та прості (warranty). Істотні умови характеризуються за допомогою такого правила: у разі порушення умов договору кредитор має підстави вважати себе вільним від дотримання договору та подати позов про розірвання договору з відшкодуванням збитків. Істотні умови визнаються такими через спеціальні домовленості між сторонами надати певній умові значущості. Саме у такому

постулату проявляється суб'єктивізм, що дає право кредитору в будь-який момент дії договору відмовитися від таких умов та на свій розсуд розглядати порушення істотних умов як простих, звужуючи засоби захисту від порушених договірних прав. Прості умови – це ті умови, які не є істотними, і порушення таких умов дає кредитору право подати позов про відшкодування збитків, а не розірвати договір. Прості умови можуть визнаватися з огляду на закон.

Залежно від способу викладу домовленостей існують прямо виражені (express) та припустимі умови (implied). Припустимі умови – це ті, які існують з огляду на закон і включаються у договір як додаткові до прямо виражених умов, впливаючи з наміру сторін. Припустимими умовами можуть бути як прості, так і істотні умови. Наприклад, ст. 10 Закону про купівлю-продаж 1979 р. [22] встановлює, що у договорі купівлі-продажу містяться припустимі істотні умови стосовно продавця (він має право продати товар), а ст. 12 цього Закону вказує на те, що у договорі купівлі-продажу також містяться припустимі прості умови (товар вільний від стягнення та обтяження).

Аналізуючи зміст ст. 180 ГПК України, можна зробити висновок, що істотними умовами договору є: а) предмет договору; б) ціна договору; в) строк дії.

Предмет господарського договору є центральним елементом у структурі істотних умов. Від досягнення домовленостей і визначення предмета такого договору залежать інші істотні умови (ціна та строк), які є похідними. ГПК України не дає легального визначення предмета господарського договору, а вживає під загальною назвою «умови про предмет договору» і визначає найменування (номенклатуру, асортимент) та кількість продукції (робіт, послуг), а також вимоги до її якості (технічні регламенти, стандарти, кодекси ustalеної практики, класифікатори).

Сьогодні під предметом договору науковці розуміють: а) дії сторін; б) матеріальне благо, з приводу якого укладається договір; в) дії та матеріальне благо в комплексі. Найбільш поширеною є думка про те, що предметом договору є одночасно і дії, і матеріальне благо. Наприклад, В.І. Гавзе [12, с. 289] говорив про подвійність предмета договору. Науковець зазначав, що для всіх видів договорів істотним є предмет договору, тобто, по-перше, та дія, яку має згідно з договором виконати боржник (роботи, що мають бути виконані за договором підяду, послуги за договором доручення тощо), і, по-друге, той об'єкт, на який ця дія спрямована (річ, яку продавець має передати у власність покупця; будівля, яку згідно з проектом має побудувати підрядник для замовника). Такої ж точки зору дотримується М.Х. Хутиз [20, с. 103]. Він вважає, що предметом договору може бути і дія, і річ (як матеріальний об'єкт зовнішнього світу).

Закон називає предмет істотною умовою будь-якого договору. У процесі укладання господарського договору сторонам необхідно розуміти, про що саме вони домовляються. Як зазначає Є.О. Суханов, обумовлення предмета договору індивідуалізує предмет виконання, а нерідко зумовлює і характер самого

договору [13, с. 234]. Тобто у разі відсутності чітких вказівок на предмет виконання домовленостей існування такого договору на правовому полі втрачає сенс, тому він повинен вважатися неукладеним.

Аналіз ГПК України, ЦПК України та інших нормативно-правових актів дає нам змогу зазначити, що законодавець взяв за основу те, що предметом господарського договору, незалежно від його конкретного виду, є виконання певної господарської дії або утримання від такої дії (ч. 4 ст. 180 ГПК України). ГПК України не надає визначення предмета господарського договору (його загальної формули), а загальною назвою «умови про предмет договору» охоплює найменування (номенклатуру, асортимент) та кількість продукції (робіт, послуг), а також вимоги до її якості.

Можна говорити про різноманітність предмету господарського договору залежно від конкретного виду господарського договору: майново-господарський чи організаційно-господарський. В основу предмета майново-господарського договору законодавець поклав виконання певної господарської дії (виготовлення та/або реалізація продукції, виконання робіт, надання послуг, передача майна, сплата грошей) або утримання від певної дії, що певним чином звужує правову сутність «договору» та «господарського договору». Проте у майново-господарських договорах потрібно розмежовувати предмет та об'єкт договору: дії, потрібні для виконання договору, є об'єктом, а не предметом договору.

На противагу вищезазначеного положення є окреслення предмету в організаційно-господарських договорах. Організаційно-господарський договір – це домовленість двох або більше суб'єктів організаційно-господарських відносин, заснована на взаємному вільному волевиявленні з метою забезпечення здійснення господарської діяльності. До таких договорів належать засновницький договір (крім випадку, коли він виступає установчим документом у командитних та повних товариствах), договір про кооперацію, про спільну діяльність та ін. Отже, у таких договорах, на нашу думку, предмет ототожнюється з об'єктом.

Наступною істотною умовою господарського договору на законодавчому рівні визнається ціна договору. Вона є вираженням у грошовій формі еквівалентом одиниці товару (продукції, робіт, послуг, матеріально-технічних ресурсів, майнових та немайнових прав), що підлягає продажу (реалізації) і повинен застосовуватися як тариф, розмір плати, ставки або збору, крім ставок і зборів, що використовуються у системі оподаткування. На думку О.Н. Величко, ціна – це розмір зустрічного задоволення контрагента за договором на виконання ним своїх договірних зобов'язань [11, с. 22]. Г.Ф. Шершеневич зазначав, що гроші складають істотну умову договору. Ціна завжди має бути визначеною [21, с. 120]. Ціна є істотною умовою лише для тих господарських договорів, за якими одна сторона зобов'язана сплатити іншій певну суму грошових коштів. Якщо за умовами господарського договору

сплата грошових коштів не передбачається, то до такого договору ч. 3 ст. 180 ГПК України (в частині ціни як істотної умови) застосовуватись не може, оскільки зазначення ціни в такому договорі не створює прав та обов'язків сторін. Наприклад, згідно із ч. 1 ст. 293 ГПК України за договором міни (бартеру) кожна зі сторін зобов'язується передати другій стороні у власність, повне господарське відання чи оперативне управління певний товар в обмін на інший товар. Тому якщо за таким договором не передбачається грошова доплата, то визначення ціни в такому договорі не є обов'язковим, оскільки воно не впливає на господарське зобов'язання такого договору. Одночасно ч. 4 ст. 632 ЦПК України фактично визначає, що ціна не є істотною умовою договорів, оскільки за її відсутності можливе застосування звичайних цін, що склалися на аналогічні товари, роботи або послуги на момент укладення договору. Вважаємо, що таке легальне надання сторонам диспозитивного методу визначення ціни господарського договору (мається на увазі надання сторонам можливості не досягти згоди щодо ціни договору) порушує стабільність договірних відносин. Тому правова норма, виражена ч. 4 ст. 632 ЦПК України, є абсурдною для застосування у господарській діяльності.

Суб'єкти господарювання використовують у своїй діяльності такі методи визначення та застосування ціни як істотної умови господарського договору:

1) вільні ціни встановлюються суб'єктами господарювання самостійно на всі види продукції (робіт, послуг), за винятком тих, щодо яких здійснюється державне регулювання цін;

2) державні регульовані ціни запроваджуються Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування на товари, які мають значний вплив на загальний рівень і динаміку цін та мають соціальну значущість, на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монополіне (домінантне) становище на ринку, а також на товари суб'єктів господарювання, які порушують вимоги законодавства про захист економічної конкуренції. Державне регулювання цін здійснюється згідно із Законом України «Про ціни та ціноутворення» [6]. Сьогодні Україна має намір скасувати державне регулювання цін на деякі групи товарів.

Третім легальним елементом істотних умов є строк дії господарського договору – проміжок часу, впродовж якого існують господарські права та обов'язки сторін, що виникли на основі цього договору. Закінчення строку дії господарського договору не звільняє сторони від відповідальності за його порушення, що мало місце під час дії договору. На нашу думку, умова про строк розкриває таку функцію господарського договору, як планування. Адже суб'єкти господарювання (сторони господарського договору) повинні знати про тривалість правових зв'язків, які засновані за допомогою такого договору. Також забезпечуються стійкість та охорона таких відносин між контрагентами.

У пункті 32 Інформаційного листа Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики застосування норм Цивільного та Господарського кодексів України» від 7 квітня 2008 р. № 01-8/211 [7] строк дії договору, який сторони зобов'язані погодити, не обмежений будь-яким максимальним строком. Тому сторони можуть визначити, що договір діє до припинення прав та обов'язків, які з нього виникли. Також Вищий господарський суд України вказує, що за звичаєм, який склався в діловодстві, незначення в договорі строку дії свідчить про волю сторін на встановлення правила про те, що договір діє до припинення зобов'язання, яке виникло з договору, виконанням або з інших підстав відповідно до закону. Тобто за відсутності в господарському договорі строку його дії у суду немає підстав вважати його неукладеним, якщо докази, наявні у справі, не свідчать про те, що справжня воля сторін полягала у намірі досягнути згоди про строк дії договору в майбутньому.

Частина 2 ст. 530 ЦПК України вказує, що якщо строк виконання робіт боржником не встановлений або визначений моментом пред'явлення вимоги, кредитор має право вимагати його виконання у будь-який час. Боржник повинен виконати такий обов'язок у семиденний строк від дня пред'явлення вимоги, якщо обов'язок негайного виконання не випливає із договору або актів цивільного законодавства. Тому така правова норма настановляє на висновок, що строк дії договору не є істотною умовою договору. Проте задля забезпечення вчасного поетапного здійснення господарської діяльності та гарантії реалізації взаємних прав та обов'язків ми вважаємо, що у господарських договорах строк дії, як істотна умова такого договору, стоїть на одному щаблі із предметом договору.

Ми погоджуємося з думкою Ж.А. Білоус, що перелік істотних умов договорів повинен являти собою той необхідний мінімум, який дозволить відокремити один вид договору від іншого, і водночас той максимум, що дозволить визначити волю сторін [8]. В.Г. Олюха вважає, що у нормативно-правових актах слід передбачити обмежене коло істотних умов, дійсно необхідних для укладення певного виду договорів [17, с. 232].

Законодавець, враховуючи правову природу господарського договору, у правових нормах та законо-

давчих актах окреслює коло істотних умов окремого виду господарського договору. Наприклад, закони України «Про оренду державного та комунального майна» [4], «Про концесії» [3], «Про страхування» [5] та ін. Істотні – це умови, які є необхідними і достатніми для укладення договору. Адже сторони зобов'язані погодити між собою, що з моменту підписання договору будь-яка умова може стати істотною [18, с. 180].

Отже, можна виокремити такі ознаки істотних умов господарського договору: а) втілення взаємного вільного волевиявлення контрагентів (сторін) майбутнього господарського договору; б) зміст істотних умов господарського договору відображає правову природу господарського договору; в) істотні умови є необхідними і достатніми для укладення господарського договору; г) юридична конструкція, яка розкриває мету укладання, визначає проміжок часу для реалізації такої мети та обумовлює надання контрагентам винагороди; д) істотні умови складаються з предмету, ціни та строку дії господарського договору; е) видами істотних умов є: загальні (характерні для всіх господарських договорів) та специфічні (притаманні для певного виду майново-господарського та організаційно-господарського договору); є) предмет договору є центральним елементом, який залежить від виду господарського договору: майново-господарський – предметом такого договору буде певне майнове благо, організаційно-господарський – ототожнює предмет і об'єкт такого договору; ж) ціна та строк є похідними від предмету господарського договору.

Висновки. Істотні умови мають вирішальне значення для існування договірних відносин у правовому полі. Вони визначають правову природу певного виду господарського договору, мають найважливіше значення для настання юридичних наслідків (реалізація домовленостей між контрагентами, дотримання прав та обов'язків). У разі недосягнення між сторонами згоди за всіма істотними умовами договір вважається неукладеним (таким, що не відбувся, не набув юридичної сили), а особи, які вважають себе належними сторонами, насправді не перебувають у договірних відносинах. Під час узгодження істотних умов господарського договору в процесі його укладання потрібно дотримуватись принципів господарського права, засад договірних відносин у сфері господарювання та вимог законодавства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18–22. – Ст. 144.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40–44. – Ст. 356.
3. Про концесії : Закон України від 16 липня 1999 р. // Урядовий кур'єр. – 1999. – 22 вересня. – № 177.
4. Про оренду державного та комунального майна : Закон України від 10 квітня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 15. – Ст. 99.
5. Про страхування : Закон України від 7 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 7. – Ст. 50.
6. Про ціни та ціноутворення : Закон України від 21 червня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 19–20. – Ст. 190.
7. Про деякі питання практики застосування норм Цивільного та Господарського кодексів України : Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 7 квітня 2008 р. № 01-8/211 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/709/>.
8. Білоус Ж.А. Дійсність господарських договорів : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право» / Ж.А. Білоус ; Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2005.
9. Брагинский М.М., Витрянский В.В. Договорное право : в 5 кн. / М.И. Брагинский, В.В. Витрянский. – М. : Статут, 2001. – Кн. 1 : Общие положения. – 3-е изд, стереотип. – 2001. – 848 с.

10. Булгакова І.В. Господарське законодавство України : [посібник] / І.В. Булгакова // Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю. – Вип. 8. – К. : Прецедент, 2007. – 140 с.
11. Величко О.Н. Договірна ціна: поняття та регулювання / О.Н. Величко // Юридичний журнал. – 2003. – № 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=54>.
12. Гавзе Ф.И. Договор по Гражданскому кодексу / Ф.И. Гавзе // Ежемесячник советской юстиции. – 1923. – № 13. – С. 290–292.
13. Гражданское право : в 2 т. / отв. ред. проф. Е.А. Суханов. – М. : Изд-во БЕК, 2000. – Т. 2. – 2000.
14. Зазуляк І.І. Істотні умови договору: теоретичний аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / І.І. Зазуляк ; НДІ приват. права і підприємництва Акад. прав. наук України. – К., 2009. – 16 с.
15. Зазуляк І.І. Співвідношення істотних умов договору з іншими договірними умовами / І.І. Зазуляк // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2008. – Вип. 40. – С. 277–283.
16. Новицкий И.Б., Лунц Л.А. Общее учение об обязательстве. – М. : Госюриздат, 1950. – 485 с.
17. Олюха В.Г. Істотні умови цивільно-правового договору / В.Г. Олюха // Вісник Вищого арбітражного суду України. – 2000. – № 3. – С. 230–233.
18. Підприємницьке право у схемах: загальна частина : [навч. посібник] / за заг. ред. С.І. Бевз. – К. : ПП «Фірма «Гранма», 2012. – 292 с.
19. Подоляк С.А. Недійсний та неукладений договір: паравові підстави та наслідки визнання договорів недійсними та неукладеними в Україні : [монографія]. – К., 2012. – 214 с.
20. Хуыз М.Х. Римское частное право. – М. : Былина, 1995. – 172 с.
21. Шершеневич Г.Ф. Учебник русского гражданского права (по изданию 1907 г.). – М. : Спарк, 1995. – 556 с.
22. Sale of Goods Act (1979, as amended by SSGCR 2002) [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.miripravo.ru/lexmercatoria/sale/zakon-anglii-o-kuple-prodazhe-tovarov.htm>.

УДК 346.543:334.7

НАБУТТЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПІДПРИЄМСТВ З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ

ACQUISITION OF LEGAL STATUS OF ENTERPRISES WITH FOREIGN INVESTMENTS

Липницька Є.О.,

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарського права
Донецького національного університету імені Василя Стуса*

У статті розглянуто питання набуття правового статусу підприємств з іноземними інвестиціями. На основі аналізу практики суб'єктів правозастосування щодо вирішення питань, пов'язаних із визнанням певних господарських організацій підприємствами з іноземними інвестиціями, вказано на ряд недоліків. У зв'язку з цим обґрунтовано доцільність уточнення підстав та моменту набуття такого статусу.

Ключові слова: правовий статус, підприємство з іноземними інвестиціями, іноземні інвестиції, права засновника, корпоративні права, статутний капітал.

В статье рассмотрены вопросы приобретения правового статуса предприятий с иностранными инвестициями. На основе анализа практики субъектов правоприменения относительно разрешения вопросов, связанных с признанием определенных хозяйственных организаций предприятиями с иностранными инвестициями, указано на ряд недостатков. В связи с этим обоснована целесообразность уточнения оснований и момента приобретения такого статуса.

Ключевые слова: правовой статус, предприятие с иностранными инвестициями, иностранные инвестиции, права учредителя, корпоративные права, уставной капитал.

The article deals with the questions of acquisition of legal status of enterprises with foreign investments. A number of defects have been indicated on the basis of practice analysis of subjects of enforcement regarding the issues related to the recognition of certain economic organizations as the enterprises with foreign investments. Thereby an expediency of clarification of alterations into the basis and the moment of acquisition of such status is grounded.

Key words: legal status, enterprise with foreign investments, foreign investments, founder's rights, corporate rights, charter capital.

Актуальність теми. Одним із ключових питань правового статусу підприємств з іноземними інвестиціями є питання набуття цього статусу, оскільки від цього залежить наявність у певного підприємства спеціальних прав і обов'язків, що передбачає

юридичні й економічні наслідки (наявність пільг, гарантій захисту тощо).

Набуття правового статусу підприємств з іноземними інвестиціями передбачає вчинення іноземними інвесторами й іншими управненими учасниками